

De i stk. 1, 1. punktum, foreslåede strafferammer svarer til de i § 10 i loven af 1939 fastsatte; for at forebygge fortolkningstvivl er tilføjet „for så vidt den almindelige lovgivning ikke medfører højere straf.“ Hvis der dømmes for uagtsomt forhold, hvad der ifølge § 7 åbnes mulighed for, må det forudsættes, at rigsretten inden for de foreskrevne strafferammer normalt vil anvende bøde. I øvrigt kan den forskyldte straf — således hvis denne efter den øvrige lovgivning ellers ville blive strengere end den i forslaget fastsatte — under særlige omstændigheder nedsættes eller helt bortfalde.

I modsætning til de tidligere lovforslag af 1895 og 1905 var der i loven af 1939 ikke medtaget bestemmelser om *embedsfortabelse*. Dette motiveredes i bemærkningerne til § 10 dermed, at man i straffeloven af 1930 — i modsætning til straffeloven af 1866 — ikke kender embedsfortabelse som straf. Samtidig henvistes til, at lovforslaget ville medføre, at „de almindelige regler i straffelovens §§ 78 og 79 om frakendelse af rettigheder kommer til anvendelse“. Ifølge disse regler *skulle* domstolene, når der idømtes fængselsstraf, frakende den dømte de borgerlige rettigheder, såfremt han fandtes at have gjort sig skyldig i en i den offentlige mening vanærende handling.

Reglerne i borgerlig straffelovs §§ 78 og 79 er senere væsentligt ændret. Det fastslås i den nugældende § 78, at strafbart forhold *ikke* medfører tab af borgerlige rettigheder, hvorimod det i stk. 2 hedder: „Den, der er dømt for strafbart forhold, kan dog udelukkes fra at udøve virksomhed, som kræver en særlig offentlig autorisation eller godkendelse, såfremt det udviste forhold begrunder en nærliggende fare for misbrug af stillingen eller hvervet.“ Ifølge § 79 kan den, der udøver sådan virksomhed, ved dom for strafbart forhold frakendes retten til at fortsætte hermed. Disse regler tager ikke naturligt sigte på forhold, der omfattes af en lov om ministeransvar, jfr. herom kommissionsbetænkningen side 75, sp. 1.

Det forekommer imidlertid lidet tænkeligt, at en minister, der dømmes i henhold til en sådan lov, bør kunne forblive i sit embede, i hvert fald hvis han

idømmes frihedsstraf. Navnlig for at forebygge fortolkningstvivl med hensyn til anvendelsen af straffelovens §§ 78 og 79 må det anses for rettest klart at tilkendegive i loven, at embedsfortabelse kan idømmes af rigsretten ved siden af hæfte eller fængsel. Forslagsstillerne kan derfor ikke være enige i kommissionsflertallets synspunkt, at dette spørgsmål under parlamentarismen ikke har praktisk betydning.

§ 8, stk. 2, svarer til § 10, stk. 2, i loven af 1939. I stk. 3 omhandles strafansvarets *forældelse*. § 10, stk. 4, i loven af 1939 fastsatte — bortset fra mellemiggende nyvalg til rigsdagen — en frist på 2 år, der i kraft af henvisningen til borgerlig straffelovs § 94 efter bestemmelsen i dennes 1. punktum ville løbe „fra den dag, da den strafbare virksomhed eller undladelse er ophørt“.

Forslagsstillerne mener, at forældelsesfristen ikke bør begynde at løbe, forinden folketinget er blevet bekendt med det pågældende forhold og har haft mulighed for at tage stilling til, hvorvidt der skal rejses tiltale. En sådan mulighed vil foreligge, når forholdet er *fremdraget* i folketinget, d. v. s. fra tingets talerstol.

Til § 9.

I tilknytning til den nærmere bestemmelse af ministrenes ansvar fastslås i § 9, at en minister er erstatningspligtig — og dette selv om strafansvaret under særlige omstændigheder bortfalder ifølge § 8, stk. 1, 2. punktum — efter dansk rets almindelige regler. Som anført i kommissionsbetænkningen side 68, sp. 2, vil der herefter kunne pålægges ministeren erstatningsansvar for uagtsomt forhold, selv om uagtsomheden ikke er grov; heri afviger forslaget fra loven af 1939 § 11, hvorefter erstatningsansvaret var betinget af forsætligt forhold eller „grov tilsidesættelse af sine embedspligter“.

Der vil næppe være nogen procesretlig mulighed for, at private, der måtte have lidt tab, vil kunne få spørgsmålet om erstatning herfor påkendt under rigsretssagen, idet dette må indbringes for de ordinære domstole. Man har dog fundet det rigtigt, bl. a. for at forebygge en modsætningsslutning, udtrykkeligt at fastslå, at erstatningspligten også gælder over for andre end statskassen.